

Otto Josef Matzenauer (st.) (1904-1949)

jeden z prvých trnavských skautov

Narodený 24. 7. 1904 v Brašove (Rumunsko).

Zomrel v r. 1949, zrejme v Bratislave.

Pochovaný v Bratislave na Martinskom cintoríne.

Policajný úradník. Funkcionár Hlinkovej mládeže.

Skaut v Trnave, vodca tamojšieho 1. oddielu, zástupca župného zpravodajcu ZJS RČS.

Skautské meno Maco.

Narodil sa 24. 7. 1904 rodičom Jozefovi (18??-1949) a Regine (1874-1945) v rumunskom Brašove, kde vtedy žilo veľa slovenských rodín. V r. 1912-1913 bol členom viedenského Knabenhortu, čo bola zavedená (od konca 19. stor.) organizácia starostlivosti o deti, ktorá mala blízko ku skautingu.

V r. 1914 bol už skautom trnavského katolíckeho oddielu „Regnum Marianum“. Skautovanie prerušila 1. svetová vojna (1914-1918). Po jej skončení a vzniku nového štátu, v r. 1919 – 1922 bol v skautskom oddieli, ale registrovaný nebol. V r. 1922 v Trnave s prof. Josefom Jirsíkom založil 1. oddiel zväzových skautov v Trnave; v ňom prešiel všetkými skúškami a hodnosťami, až sa v r. 1930 stal zástupcom župného zpravodajcu Zväzu junákov skautov RČS na Slovensku, skautskej župy Bratislavskej.

Zrejme sa v r. 1930 oženil a presťahoval z Trnavy do Bratislavy.

Od r. 1930 bol policajným úradníkom v Bratislave, tu mal na starosti referát kriminality mladistvých, neskôr dopravných nehôd, ktorých obeťami vtedy často bývali práve deti a mladiství. V tejto oblasti začal zverejňovať svoje preventívne smerované články v bratislavských slovenských, nemeckých a maďarských novinách. Tiež inými organizačnými opatreniami sa usiloval znížiť nehodovosť, organizoval tzv. „Premávkové dni“.

V októbri 1938, keď sa rodila dlho odkladaná slovenská autonómia a vznikala Hlinkova mládež (HM), tak ako mnohí iní, aj Otto Matzenauer predpokladal, že HM bude akýmsi pokračovaním skautingu. Preto sa 20. 1. 1939 prihlásil do jej služieb. Bol jedným z prvých funkcionárov HM, v hodnosti táborníka bol od 1. 1. 1940.

Prispieval článkami do časopisu HM „Víča“, kde ako referent Hlavného veliteľstva Hlinkovej mládeže viedol rubriku „Ručné práce“. V roku 1942 už bol zahraničným zpravodajcom Hlavného veliteľstva HM, neskôr aj vedúcim zahraničného oddelenia. V tejto funkcii prispieval do časopisu „Nová mládež“ článkami o zahraničných organizáciách mládeže, s ktorých hlavnými predstaviteľmi bol poväčšine v priateľskom styku – boli to v Taliansku Balilla neskôr GIL (Gioventù Italiana del Littorio), v Maďarsku Levente, v Nemecku HJ (Hitlerjugend), ďalšie v

Chorvátsku, Rumunsku, Bulharsku, Fínsku,...

Bol tiež spravodajcom organizačno-osobného oddelenia a propagačno-kultúrneho oddelenia HV HM. V r. 1942 bol členom redakčného zboru časopisu Nová mládež a od r. 1943 organizoval poriadkovú službu HM.

Keď bola 1. augusta 1942 Vyhláškou 152/1942 Sl.Z. zriadená Ústredňa štátnej bezpečnosti, v nej sa Otto Matzenauer v hodnosti policajného aktuárskeho tajomníka stal vedúcim oddelenia „6/a“, ktoré vykonávalo poštovú cenzúru. Pre zaujímavosť a dokreslenie pomerov uvedme, že vedúcim oddelenia „6“ cenzúry tlače, teda jeho kolegom, bol koncipient Štefan Miština, otec terajšej veľvyslankyne Českej republiky v Slovenskej republike, Jej Excelencie pani Ing. Lívie Klausovej, CSc. (nar. 1943 v Bratislave), o čom v čase jej nástupu do funkcie (2013) hojne refovala tlač.

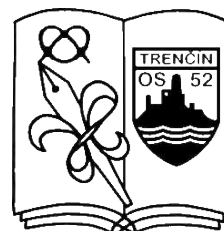
Prácu v HM vykonával Otto Matzenauer popri svojom zamestnaní hlavného policajného tajomníka v Bratislave, príp. vedúceho odd. poštovej cenzúry ÚŠB.

Otto Matzenauer s manželkou Alžbetou (1904-1989) mali dve deti: syna Otta (1932-1993), bol od 1939 víča HM, neskôr skaut v Bratislave, a dcéru Magdalénu (1937-2013), v detstve tiež organizovanú v príslušnej vekovej kategórii HM (víly).

Po skončení vojny Otta Matzenauera zrejme uväznili. V septembri 1947 vypovedal pred národným súdom, jeho rozsudok nie je autorovi známy, tak ako ďalší zvyšok jeho života.

Pochovaný je na Martinskom cintoríne v Bratislave-Ružinove. Nápis na jeho hrobe prezrádza, že zomrel v roku 1949. Mal iba 45 rokov. Okolnosti jeho predčasného skonu si môžeme teraz iba domýšľať a pravdepodobne najviac spočívali vo vtedajšej vírivej dobe.

Autor: Ing. Vojtech Brabenec, Trenčín, máj 2015
Historická komisia Slovenského skautingu

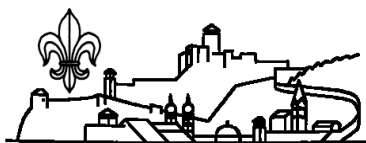
Poznámky:

A) Hoci o skauta O.M. som sa okrajove zaujímal už pred vyše štvrtstoročím, aktuálne ďakujem br. Atašemu aj br. Slížikovi, že svojim záujmom nechtiac obnovili vo mne záujem o zostavenie tohoto životopisu. Br. Myšiakovi patrí vďaka za jeho jedinečné knižné dielo – škoda, že sa po ňom odmlčal.

B) Priezvisko Matzenauer sa hojne vyskytuje v Švajčiarsku a v Rakúsku, ale aj na neďalekej Morave.

C) Použité zdroje:

1. autorove dávne výpisky z dobovej tlače: Nová mládež, jún 1942
2. biedne foto je z dobovej tlače, asi r. 1942
3. Milla, M.: Hlinkova mládež, vydal ÚPN
4. Slovenský zákoník
5. zpráva br. Jozefa Ozábala
6. zpráva br. Petra Janotu o hrobe, z internetu
7. Rodinný hrob všetkých troch tu spomenutých generácií Matzenauerovcov je na Martinskom cintoríne v Bratislave-Ružinove, sektor 13/č.961 (predtým XIII-12) aktuálne do r. 2023, nájomca Ing. Robert Matzenauer, foto hrobu: <http://www.cintoriny.sk/cintorin/Foto/fotoBAMartinsky/0013000.961.jpg>,
8. Plán práce ÚŠB na r. 1942, z ÚPN

(Koniec diela)